

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Samlenotat vedr. rådsmøde (konkurrenceevne) den 28.-29. maj 2009

Indholdsfortegnelse

1. Integreret industripolitik.....	2
2. Statusrapport for Small Business Act.....	6
3. Bedre regulering	10
4. Oprettelse af et fælles europæisk EF-patent og etablering af en fælles europæisk patentdomstol, jf. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende forbedring af det europæiske patentsystem - KOM(2007) 165 ("Patentmeddelelsen")	15
5. Forslag til Kommissionsforordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om handel med ikke-EU-lande angående indsamling af statistik for import og eksport, dataudveksling mellem told- og statistikmyndighederne og om rapportering af kvalitetsoplysninger – udkast til forslag af 17. marts 2009.....	24

1. Integreret industripolitik

Resumé

Formandskabet har udarbejdet et udkast til rådskonklusioner vedrørende en integreret tilgang til en konkurrence- og bæredygtig industripolitik i EU. Udkastet til rådskonklusioner indeholder en indledende tekst, som beskriver de initiativer, som er taget i forhold til den økonomiske situation, og understreger vigtigheden af at bevare en konkurrencedygtig industri i EU.

I rådskonklusionerne indgår desuden konklusioner vedr. specifikke sektorer, herunder kemikalier, elektronik samt biler. Her fremhæves hovedelementerne i de pågældende udvalgsarbejder og analyser, som har været iværksat på områderne, og Kommissionen opfordres til at følge op herpå.

1. Baggrund og indhold

Formandskabet har udsendt et udkast til rådskonklusioner om en integreret industripolitik under titlen ”An integrated approach to a competitive and sustainable industrial policy in the European Union”.¹

I udkastet til rådskonklusioner understreges det, at en stærk og konkurrencedygtig industriel base i Europa kræver gode og stabile rammevilkår, og at alle politiske tiltag skal respektere principperne for bedre regulering og det indre marked. Derfor opfordres Kommissionen til at fremskynde arbejdet med at lette de administrative byrder. Det tilkendegives ligeledes, at standardisering bør gå hånd i hånd med innovation. Yderligere fremføres, at ny lovgivning bør undgå at medføre yderligere byrder for erhvervslivet, især inden for miljøbeskyttelse og klimaforandringer, da dette kan føre til ”production leakage”, dvs. udflytning af produktionsvirksomheder, især i lyset af den nuværende økonomiske situation.

Kommissionen inviteres til at præsentere konkrete implementeringsprogrammer for offentlig-private partnerskaber, som foreslået i den europæiske genopretningsplan, i midten af 2009, og der lægges vægt på, at EU bør forblive åben for sine samhandelspartnere. I denne sammenhæng lægges op til, at der skal skabes en ”level playing field”, dvs. sikres ensartede konkurrencevilkår, for de europæiske industrier på verdensmarkedet.

Yderligere påpeges vigtigheden af koordineret handlen på tværs af politikområder i håndteringen af adgang til og brugen af råvarer. Herunder opfordres Kommissionen til at styrke dialogen med tredjelande og indtænke mulighederne omkring projekter i udviklingsammenhænge og tage hensyn til den særlige situation i udviklingslandene.

¹ Af 30. april 2009, 9256/09

I forhold til kemikalieindustrien beskrives behovet for at stimulere innovation, forskning og udvikling samt infrastruktur. Herunder opfordres medlemslandene og Kommissionen til at implementere konklusionerne fra højniveaugruppen om den europæiske kemikalieindustri konkurrenceevne, og Kommissionen opfordres til at følge implementeringen af REACH-reguleringen og dens påvirkning af virksomhederne, især SVM'er, og fortsætte arbejdet med at analysere, i hvilken grad målene i REACH styrker konkurrenceevnen og innovation og sikrer et højt niveau af beskyttelse af menneskers helbred og miljøet.

I forhold til elektronikindustrien opfordres offentlige enheder til at understøtte og facilitere innovation i sektoren gennem offentlige indkøb. Kommissionen opfordres til at rapportere på implementering af anbefalingerne fremsat af Electra Team () inden udgangen af 2012.

I forhold til bilindustrien opfordres Kommissionen til at følge op på forudgående møder og arrangementer for sektoren og anerkender den svære økonomiske situation, som bilindustrien befinder sig i. Herunder fremføres det, at ny lovgivning for sektoren bør gennemføres med forudgående konksekvensanalyser og ikke medføre yderligere byrder for industrien så vidt muligt.

2. Europa-Parlamentets holdning

Rådskonklusionerne skal ikke forelægges for Europa-Parlamentet

3. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Overvejelser om gældende dansk ret er ikke relevant.

5. Høring

Rådskonklusioner har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst.

Der er modtaget høringssvar fra LO.

LO

LO er positive overfor et stærkt fokus på innovation, forskning og udvikling og lægger vægt på, at tiltag herunder skal ses i tæt sammenhæng med udvikling af menneskelige ressourcer og efteruddannelse. Herunder tilkendegives, at de sociale parter bør indtænkes i højere grad i udviklingen af EU's industripolitik.

LO lægger vægt på bæredygtighed i den økonomiske udvikling og finder, at en eventuel frygt for "production leakage" ikke skal anvendes til at hindre en vi-

dereudvikling af miljø- og klimaregulering, da disse også kan medføre konkurrencemæssige fordele.

I forhold til tilgangen til råvarer stiller LO sig kritisk overfor brugen af begrebet ”a level playing field”, da denne kan mistolkes og bruges som anledning til at etablere handelshindringer og antidumpingaktiviteter. LO modsætter sig klart øget anvendelse af handelsprotektionistiske tiltag.

6. Forhandlingssituationen

Rådskonklusionerne er under drøftelse i arbejdsgruppen under Rådet (konkurrenceevne). Det forventes, at rådskonklusionerne vil blive vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. maj 2009.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen hilser formandskabets udkast til rådskonklusioner velkommen. Regeringen finder det vigtigt at sikre en koordineret tilgang til den fælles industripolitik for at skabe gode rammevilkår for virksomhederne.

Regeringen støtter op om det stærke fokus på innovation, forskning og udvikling for at komme ud af den nuværende økonomiske krise.

Regeringen stiller sig kritisk overfor brugen af begrebet ”level playing field” på verdensplan, da det lægger op til øget brug af forskellige handelsmæssige instrumenter, herunder anti-dumping.

Eventuelle nye konsekvensvurderinger af REACH bør bygge på det arbejde, der allerede er foretaget eller er i gang. Det er vigtigt både at se på de økonomiske omkostninger ved REACH og på formålene med REACH, herunder de samfundsmæssige fordele ved at forbedre beskyttelsen af mennesker og miljø.

Regeringen finder ligeledes, at begrænsninger for ny lovgivning og regulering inden for miljø- og klimaområdet skal vurderes ud fra bredere hensyn, herunder bl.a. eventuelle konkurrencemæssige fordele samt miljø- og klimamæssige fordele.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser er ikke relevant.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne vurderes ikke at medføre samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelser i Europaudvalget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

2. Statusrapport for Small Business Act

På rådsmødet (konkurrenceevne) den 29. maj 2009 er Kommissionens Small Business Act (SBA) på dagsordenen med henblik på politisk drøftelse. Fokus er på medlemsstaternes implementering af de konkrete anbefalinger i Kommissionens meddelelse, som blev fremlagt sidste sommer og formelt vedtaget på rådsmødet (konkurrenceevne) i december 2008.

1. Baggrund og indhold

På rådsmødet (konkurrenceevne) den 5. marts 2009 blev medlemsstaterne enige om løbende at overvåge medlemsstaternes implementering af SBA'en. SBA'en indeholder 51 konkrete anbefalinger til medlemsstaterne til at indføre initiativer for at forbedre rammevilkårene for SMV'er. I øvrigt vil medlemsstaterne skulle afrapportere på SBA'en i forbindelse med udarbejdelsen af landerapporter i Lissabon-processen.

Drøftelsen på rådsmødet den 29. maj 2009 vil bl.a. foregå på baggrund af følgende 2 spørgsmål udarbejdet af formandskabet:

1. Medlemsstaternes prioriteter for den nationale implementering – hvilke områder er der særligt fokus på i medlemsstaten?
2. Hvilke initiativer, indenfor de prioriterede indsatsområder, som blev vedtaget i december, skal særligt styrkes på EU-niveau i lyset af den økonomiske situation?

Kort om SBA'en:

Kommissionens initiativ fastslår princippet om ”tænk småt først” og integrerer dette i 10 grundprincipper for den europæiske SMV-politik, der omfatter initiativer for både Kommissionen og medlemsstaterne.

Kommissionens initiativ fokuserer på generelt at fremme iværksætterånd, samt på vækstiværksættere og innovative SMV'er. SBA'en har således i sigte at forbedre adgangen til finansiering, reducere af administrative byrder, at forbedre adgangen til offentlige udbud, samt at fremme etableringen af private selskaber i Europa.

SBA'en indeholder ikke konkrete forslag til retsakter, men fastslår de overordnede principper for den europæiske SMV-politik.

I lyset af den økonomiske krise, blev medlemsstaterne på rådsmødet i december, hvor Kommissionens initiativ blev formelt vedtaget, enige om at prioritere initiativer indenfor særligt 3 områder i SBA'en, som hurtigt og effektivt vil kunne ruste SMV'erne til de særlige udfordringer, der rammer

dem i denne situation. De tre prioriterede indsatsområder er SMV'ers adgang til finansiering, SMV'ers adgang til markedet, herunder offentlige udbud og tredjelandes markeder, samt initiativer under den generelle dagsorden for bedre regulering, der særligt understøtter SMV'ers behov.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er ikke involveret i processen omkring statusdrøftelser for medlemsstaternes implementering af SBA'en.

Selve SBA'en indeholder ingen konkrete forslag til retsakter, og Kommissionens meddelelse er derfor alene sendt til Europa-Parlamentet til orientering.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant i forhold til drøftelserne på rådsmødet den 28.-29. maj 2009.

I forhold til selve SBA'en var spørgsmålet heller ikke relevant, da initiativet ikke indeholder forslag til konkrete retsakter.

4. Gældende dansk ret

Ikke relevant i forhold til drøftelserne på rådsmødet den 28.-29. maj 2009.

5. Høring

Kommissionens meddelelse om SBA'en blev sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og vækst med høringsfrist den 18. august 2008.

Håndværksrådet [HR]: Er positive overfor Kommissionens forslag, som de finder indeholder mange gode og relevante tiltag, der er nødvendige, hvis erhvervmiljøet for SMV'er i EU skal afgørende forbedres. Særligt Kommissionens initiativer indenfor rammerne af bedre regulering fremhæves, samt SMV'ers adgang til standarder og standardiseringsarbejdet. Endvidere støtter HR Kommissionens fokus på bedre muligheder for generationsskifte. HR efterlyser imidlertid flere initiativer i Kommissionens forslag, herunder initiativer til en bedre adgang for SMV'er til offentlige udbud med henvisning til en forhøjelse af tærskelværdien for EU udbud, samt bedre muligheder for udveksling af lærlinge over grænserne. I det hele taget finder HR, at Kommissionens forslag baseres på kendte initiativer. HR understreger behovet for at gøre Kommissionens forslag bindende for både EU's institutioner og medlemsstaterne.

Dansk Byggeri [DB]: Har bemærkninger til de enkelte principper i Kommissionens forslag. DB støtter op om Kommissionens forslag om hurtig og effektiv konkursbehandling og mulighed for en frisk start, men påpeger samtidig, at dette ikke skal være rettet mod iværksættere med mange konkurser bag sig.

DB understreger, at der skal være fokus på rammevilkår til gavn for alle virksomheder, og at fokus på ”tænk-småt-først-princippet” ikke må underminere dette mål. DB er endvidere imod særlige undtagelsesbestemmelser for SMV’er. Endvidere støtter DB Kommissionens initiativ om at forbedre SMV’ers adgang til standardisering og påpeger, at dette bl.a. skal ske ved, at standardiseringsorganerne ændrer deres forretningsmodel.

6. Andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt støttet op om monitoreringsprocessen og de af formandskabet udarbejdede spørgsmål.

Der har været en generel opbakning fra medlemsstaterne til SBA’en.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen ser positivt på drøftelserne i rådets vedr. implementeringen af SBA’en, som blev vedtaget på rådsmødet i december, der sikrer fokus på Kommissionens initiativ.

For så vidt angår det første spørgsmål om Danmark har et særligt fokus i forhold til SBA’ens initiativer, er det regeringens holdning, at initiativerne indenfor de prioriterede indsatsområder vedr. adgangen til markedet, adgangen til finansiering og bedre regulering er vigtige.

I forhold til det andet spørgsmål om, hvilke initiativer indenfor de prioriterede indsatsområder der bør styrkes på EU-plan finder regeringen, at der er tale om prioriteter, der skal vægtes lige.

Regeringen har støttet op om SBA’en og prioriteringen af initiativer, som blev vedtaget på rådsmødet i december. SBA’en reflekterer flere danske prioriteter, herunder det overordnede fokus på forbedring af rammevilkår, koblingen mellem SBA’en og de overordnede EU-mål om bedre regulering, bedre adgang til offentlige udbud, bedre adgang til og beskyttelse af IPR, samt fokus på finansiering.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Der er alene tale om en statusdrøftelse på rådsmødet i maj.

Selve meddelelsen om SBA indeholder ikke forslag til konkrete retsakter og medfører som sådan hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Der er alene tale om en statusdrøftelse på rådsmødet i maj.

Kommissionens meddelelse medfører ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser, men principperne og konkrete direktivforslag forventes at have en positiv effekt på SMV'er.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Der er alene tale om en statusdrøftelse på rådsmødet i maj.

EU's overordnede mål om reduktion af administrative byrder adresseres i SBA'en med særligt fokus på at lette byrderne for SMV'er. Det er ikke muligt ud fra de overordnede principper at fastslå de administrative konsekvenser for erhvervslivet, i det dette beror på de konkrete forslag.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen forelægges til orientering.

Folketingets Europaudvalg er tidligere blevet orienteret om SBA'en på mødet i udvalget den 28. december 2008, forud for rådsmødet (konkurrenceevne) i december 2008.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om Kommissionens fremlæggelse af SBA'en med grundnotat oversendt til udvalget den 7. august 2008.

Folketingets Europaudvalg er tidligere blev orienteret om Kommissionens initiativ i forbindelse med afgivelse af dansk høringssvar, som er sendt til udvalget til orientering den 22. april 2008.

3. Bedre regulering

Bedre regulering er på dagordenen på rådsmødet (konkurrenceevne) den 27. – 28. maj 2009. Rådskonklusionerne forventes at indeholde status og fremadrettede initiativer om konsekvensvurderinger, reduktion af administrative byrder for erhvervslivet samt forenkling af EU-reguleringen. Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

1. Baggrund og indhold

I marts 2000 pålagde Det Europæiske Råd Kommissionen, Rådet og medlemslandene at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. I 2002 offentliggjorde Kommissionen en handlingsplan for bedre regulering, og som led i gennemførelsen heraf vedtog Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet i 2003 en interinstitutionel aftale om bedre regulering.

Fra 2003 og frem til 2007 iværksatte Kommissionen en række initiativer, der lagde op til at måle de administrative byrder samt at introducere målsætningen om at reducere de administrative byrder på EU-plan.

Kommissionen udsendte i januar 2007 handlingsprogrammet for administrative lettelser. Her foreslog Kommissionen bl.a. på dansk foranledning en fælles målemetode til at opgøre de administrative byrder, et reduktionsmål på 25 pct. for administrative byrder i EU og etableringen af en særlig enhed (Impact Assessment Board) til at kvalitetssikre Kommissionens konsekvensvurderinger.

På Det Europæiske Råd (DER) i 2007 var der enighed om Kommissionen forslag, herunder en liste over 13 prioriterede indsatsområder (42 retsakter) samt en liste over såkaldte ”fast track” forenklingsforslag. Det vil sige forenklingsforslag, der med relativt simple tiltag vil kunne reducere virksomhedernes administrative byrder inden for en kort tidshorisont. Desuden opfordrede Det Europæiske Råd medlemslandene til at fastsætte tilsvarende ambitiøse mål på nationalt niveau.

I januar 2008 vedtog Kommissionen den anden strategiske meddelelse om bedre regulering i EU. I meddelelsen blev status og nye tiltag beskrevet og Kommissionen opfordrede alle medlemslande til at sætte nationale reduktionsmål inden årets forårstopmøde.

Den 28. januar 2009 udsendte Kommissionen den tredje strategiske meddelelse om bedre regulering. I meddelelsen stod det beskrevet, at målingerne af de administrative byrder på de 13 prioriterede indsatsområder viser, at der er identificeret byrder for 115 – 130 mia. EURO årligt. Målingerne viste, at selskabsret og moms er de mest byrdetunge målte områder og Kommissio-

nen har derfor udarbejdet regelforenklingsforslag på disse områder. Dette gælder et e-faktureringsystem på momsområdet (forventet lettelsespotentialer på 18 mia. EURO årligt) og mulighed for undtagelse af mikrovirksomheder for nogle af regnskabsdirektiverne (forventet lettelsespotentialer på 8 mia. EURO årligt). Kommissionen har ligeledes noteret sig, at 21 lande nu har sat nationale reduktionsmål.

Derudover vil Kommissionen fremadrettet identificere specifikke regelforenklingsforslag på de 13 prioriterede områder. Kommissionen håber på at kunne fremlægge disse forslag, før denne Kommissions afgang. Kommissionen foreslår ligeledes, at handlingsprogrammet udvides med 30 retsakter dog stadig inden for de 13 områder.

Desuden vil Kommissionen, hvor muligt og som beskrevet i ”En Small Business Act for Europa”, anvende fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettede direktiver og forordninger.

De foreliggende rådskonklusioner indeholder på nuværende tidspunkt bl.a. en række opfordringer til såvel Rådet, medlemslandene som Kommissionen. Rådet opfordres bl.a. til i højere grad at arbejde aktivt med konsekvensvurderinger. Dette gælder både Kommissionens konsekvensvurderinger, men Rådet bør også være opmærksom på, at større ændringsforslag bør ledsages af en konsekvensvurdering. Derudover bør Rådet være særlig opmærksom på, at der ikke indføres nye krav, når EU-regulering genåbnes med henblik på regelforenklingsforslag. Kommissionen opfordres bl.a. til at kvantificere det samlede lettelsespotentialer på de regelforenklingsforslag, som fremsættes på baggrund af målingerne af de administrative byrder, afrapportere på fremdrift i at nedbringe de administrative byrder, samt i enkelte tilfælde ex post-evaluere effekten af EU-regulering. Medlemslandene opfordres til at udvikle nationale konsekvensvurderingsystemer, der bygger på en integreret opgørelse af økonomiske, miljømæssige og sociale konsekvenser.

2. Europa-Parlamentets holdning

Rådskonklusionerne har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

3. Nærhedsprincippet

Omkring 40 pct. af danske virksomheders administrative byrder kan relateres til EU og den nationale implementering af EU-lovgivning, herunder f.eks. i forbindelse med implementeringen af det indre marked. Regeringens mål om at reducere byrderne med op til 25 pct. i 2010 gør det relevant både at fokusere på byrder som følge af danske love og regler og byrder afledt af

EU-regulering. Regeringen finder, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Overvejelser om gældende dansk ret er ikke relevant.

5. Høring

Rådskonklusionerne har været sendt i høring i Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst d. 23. april 2009.

Dansk Erhverv (DE) ser overordnet positivt på, at Rådet sætter bedre regulering, og herunder de administrative byrder, på EU-dagsordenen. DE er imidlertid skuffede over, at rådskonklusionerne er hensigtserklæringer til de enkelte lande. Konklusionerne vil ikke have den store effekt for de danske virksomheder. DE finder det derfor vigtigt, at Rådet og Kommissionen arbejder videre med konkrete ideer til, hvordan EU kan reducere de byrder, som reelt betyder noget for virksomhederne. DE mener, at der er mange forslag, der ligger byrderne på papiret, men som ikke rigtig mærkes af de danske virksomheder, herunder forslag såsom at fritage mikrovirksomheder fra nogle af regnskabsdirektiverne.

DI glæder sig over, at Rådet med disse konklusioner viser opbakning til bedre reguleringsdagsordenen og ser positivt på forslagene om forbedrede regler for fakturering af moms og en fritagelse af mindste virksomheder for visse regnskabsdirektiver. DI mener dog, at det er helt centralt, at målsætningen om at reducere byrderne med 25 pct. er en nettomålsætning, så virksomhederne ikke oplever, at de opnåede reduktioner bliver modsvaret af nye byrder. Rådet bør derfor i konklusionerne klart slå fast, at målsætningen er en nettomålsætning. DI mener ligeledes at det er vigtigt, at der bredt i EU-systemet bliver skabt ansvar for målsætningen.

Forbrugerrådet kan støtte den danske foreløbige holdning, der inkluderer forbrugerbeskyttelse som et af de områder, hvis niveau ikke må sænkes - men gerne forbedres - i forbindelse med de tiltag, der sættes i gang ved "bedre regulering". Forbrugerrådet ser gerne, at forbrugerbeskyttelsen og sundheds-miljø-mæssige m.v. hensyn også fremgår af rådskonklusionerne.

Håndværksrådet støtter Rådets indsats for reduktion af erhvervslivets administrative byrder. Håndværksrådet påpeger, at hvis indsatsen skal have en reel effekt, skal der også fokuseres på byrder, som kun rammer virksomheder inden for afgrænsede brancher, men som til gengæld udgør en stor byrde for de berørte virksomheder. Derudover bifalder Håndværksrådet den

kulturændring i relation til bedre regulering, der er foregået i Kommissionen. Denne kulturforandring skulle også meget gerne skabes i Rådet og Europa-Parlamentet, således at der ikke bliver pålagt unødige byrder, efter at Kommissionen har leveret deres forslag. Håndværksrådet mener ligeledes, at det er vigtigt, at de enkelte medlemslande er opmærksomme på de administrative byrder ved implementeringen af EU-lovgivning i national lov.

LO er enig i, at bedre regulering ikke må sænke beskyttelsesniveauet for hverken arbejdstagere, arbejdsgivere, forbrugere eller miljøet. LO oplyser i deres hørings svar, at de har kendskab til konsulentforslag, som er sendt til Kommissionen på arbejdsmiljøområdet. LO mener, at konsulentforslaget vil sænke både beskyttelsesniveauet og virksomhedernes konkurrenceevne. Det gælder fx et konsulentforslag om at fjerne krav om skriftlig arbejdspladsvurdering for små virksomheder.

Tandlægeforeningen kan tilslutte sig den foreløbige danske holdning til rådskonklusionerne, idet det ikke sænker forbrugerbeskyttelsen eller sundhedsstandarder, som ligger foreningen meget på sinde.

6. Andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om arbejdet med bedre regulering i EU, og der forventes ikke nævneværdige uoverensstemmelser under drøftelsen af rådskonklusionerne.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU, og forventer at tilslutte sig rådskonklusionerne og lægger stor vægt på, at momentum i arbejdet med administrative lettelse opretholdes i Kommissionen. Arbejdet med bedre regulering i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelse i Danmark.

Danmark støtter, at bedre regulering sker ud fra en balanceret og integreret tilgang, som ikke sænker arbejdsmiljøbeskyttelsen, miljøbeskyttelsesniveauet, fødevarer sikkerheden, forbrugerbeskyttelsen eller sundhedsstandarder. Danmark ser endvidere indsatsen for bedre regulering som en mulighed for også at kunne øge kvaliteten i reguleringen og derigennem forbedre beskyttelsesniveauet.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne ventes ikke at få direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark, men konsekvenserne skal vurderes fra sag til sag.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Bedre regulering og derigennem omkostningseffektive løsninger vil have positive konsekvenser. Administrative lettelser for virksomheder vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne i sig selv har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Bedre regulering har siden 2001 været forelagt Folketingets Europaudvalg flere gange forud for møder i Rådet (konkurrenceevne og ECOFIN). Bedre regulering har senest været forelagt udvalget den 27. februar 2009 forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 5. marts 2009.

4. Oprettelse af et fælles europæisk EF-patent og etablering af en fælles europæisk patentdomstol, jf. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende forbedring af det europæiske patent-system - KOM(2007) 165 ("Patentmeddelelsen")

Resumé

På rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. maj 2009 forventes en udveksling af synspunkter på grundlag af en samlet fremskridtsrapport, der dækker såvel patentet som domstolssystemet. Endvidere ønsker formandskabet at opnå Rådets tilslutning til, at der - i overensstemmelse med Traktatens artikel 300, stk. 6, - rettes en forespørgsel til EF-Domstolen med henblik på at få en udtalelse om, hvorvidt den skitserede model for etableringen af en fælles europæisk patentdomstol vil være forenelig med EF-Traktaten.

Kommissionen vedtog den 3. april 2007 sin patentmeddelelse, der indeholder en strategi til forbedring af det europæiske patentsystem gennem oprettelse af et fælles europæisk patent (EF-patentet) og etablering af en fælles europæisk patentdomstol. Med afsæt i Rådets foreløbige sonderinger udfærdigede det daværende slovenske formandskab i slutningen af maj 2008 et opdateret forslag om et EF-patent og i slutningen af juni 2008 et arbejdsdokument vedr. patentdomstolssystemet. Rådsarbejdsgruppens videre drøftelser sker nu med udgangspunkt i de efterfølgende formandskabers opdateringer af disse dokumenter.

Såfremt der sker en realisering af EF-patentet og patentdomstolssystemet vil det kræve en ændring af patentloven og eventuelt retsplejeloven. En fremtidig dansk tilslutning til oprettelsen af en fælles europæisk patentdomstol, der tillægges kompetence til at afgøre tvister mellem private, vil kræve ændring af proceduren i grundlovens § 20.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen vedtog den 3. april 2007 sin meddelelse om forbedring af patentsystemet i Europa - KOM(2007) 165.

Formålet med meddelelsen har været at sondere mulighederne for at genoptage reelle forhandlinger om et forbedret patentsystem; først og fremmest ved etablering af en fælles patentdomstol og oprettelsen af et fælles EF-patent.

Med afsæt i Rådets foreløbige sonderinger på baggrund af patentmeddelelsen udfærdigede det daværende slovenske formandskab i slutningen af maj 2008 et opdateret forslag om et EF-patent og i slutningen af juni 2008 et ar-

bejdsdokument vedr. patentdomstolssystemet. Disse dokumenter er i hovedtræk beskrevet i afsnit 6. Rådsarbejdsgruppens videre drøftelser sker nu med udgangspunkt i *de efterfølgende formandskabers opdateringer af disse dokumenter. Det tjekkiske formandskab har lagt op til, at der på rådsmødet (konkurrenceevne) den 28.-29. maj 2009 skal ske udveksling af synspunkter på grundlag af en samlet fremskridtsrapport, der dækker såvel patentet som domstolssystemet. Endvidere ønsker formandskabet at opnå Rådets tilslutning til, at der - i overensstemmelse med Traktatens artikel 300, stk. 6, - rettes en forespørgsel til EF-Domstolen med henblik på at få en udtalelse om, hvorvidt den skitserede model for etableringen af en fælles europæisk patentdomstol vil være i overensstemmelse med Traktaten.*

Det opdaterede forslag om et EF-patent fra det slovenske formandskab er baseret på Rådets hidtidige forhandlinger om det oprindelige forslag til forordning fra Kommissionen, KOM(2000) 412. Kommissionens forslag er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 308 og skal vedtages af Rådet i enstemmighed efter høringsprocedure med Europa-Parlamentet. Status for de oprindelige forhandlinger i Rådet var, at man nåede til enighed om en fælles politisk linje den 3. marts 2003. I Rådet (konkurrenceevne) den 17.-18. maj 2004 lykkedes det imidlertid ikke at opnå enighed om det foreliggende kompromisforslag.

For så vidt angår det slovenske formandskabs arbejdsdokument vedr. patentdomstolssystemet er det baseret på Rådsarbejdsgruppens foreløbige sonderinger på baggrund af patentmeddelelsen. Drøftelserne tager dermed ikke afsæt i forslag fra Kommissionen. *Med den påtænkte forespørgsel til EF-Domstolen tages sigte på at opnå en nærmere afklaring af den påtænkte domstolsordnings forenelighed med EF-Traktaten forud for indgåelse af en aftale. Den skitserede model, der ønskes forelagt for EF-Domstolen, lægger op til anvendelse af Traktatens artikel 300 mhp. indgåelse af en blandet aftale mellem Fællesskabet, medlemslandene og de EPO-lande, der ikke er medlemmer af EU.*

Det nuværende europæiske patentsystem

Patentbeskyttelse i Danmark kan i dag opnås gennem indlevering af enten 1) en dansk patentansøgning, 2) en europæisk patentansøgning eller 3) en international patentansøgning. Ønskes der patent i flere europæiske lande, kan dette opnås ved indlevering af én enkelt ansøgning til Den Europæiske Patentorganisation (EPO). EPO er en international organisation med 35 medlemsstater. Europæiske patentansøgninger behandles centralt af EPO, som kan udstede "europæisk patent". Det europæiske patent får dog først retsvirkning i de enkelte lande, når det meddelte patent er oversat til de nationale sprog i samtlige de lande, hvor patent ønskes. Patentet overgår herefter til at blive nationale patenter i de enkelte lande.

Omkostningerne til oversættelse er en betydelig medvirkende faktor til, at et europæisk patent, der dækker for eksempel 13 europæiske lande, koster 11 gange så meget som et tilsvarende amerikansk patent. På denne baggrund indgik en række europæiske lande, herunder Danmark, i år 2000 den såkaldte London-aftale, der begrænser kravet om oversættelse. London-aftalen trådte i kraft den 1. maj 2008 og forventes at betyde en væsentlig besparelse for danske virksomheder. London-aftalen løser i et vist omfang problemerne med de store oversættelsesomkostninger, men dels er der *pr. 1. maj 2009* kun 10 af EU's medlemsstater, der har tiltrådt aftalen, og dels eksisterer der fortsat ikke et "enhedspatent" i EU.

Det nuværende europæiske håndhævelsessystem på patentområdet

Spørgsmål om gyldigheden af europæiske patenter kan i dag kun afgøres ved de nationale domstole i de enkelte lande, hvor patent er udstedt. Det betyder, at det er nødvendigt at anlægge retssag i alle de lande, hvor spørgsmålet om gyldigheden af et europæisk patent skal afgøres. Det kan derfor være særdeles dyrt og vanskeligt, både for patenthaver og dennes modparter at få klarhed over retsstillingen. Samtidig er der risiko for, at sagerne kan få forskelligt udfald i de enkelte lande.

Små- og mellemstore virksomheders patentaktivitet

Små- og mellemstore virksomheder forsker, udvikler og patenterer relativt mindre end store virksomheder. Det skyldes blandt andet, at omkostningerne ved patentering og efterfølgende håndhævelse er for høje til, at små og mellemstore virksomheder, der ikke har et solidt kapitalgrundlag, kan finansiere omkostningerne. For at få mere forskning og udvikling i små og mellemstore virksomheder er det derfor nødvendigt, at omkostningerne reduceres.

EF-patentet

Formålet med forslaget er at indføre et "enhedspatent", hvilket betyder, at det vil gælde umiddelbart i alle EU's medlemsstater. Herved adskiller det sig fra "europæiske patenter", som bliver til nationale patenter i de enkelte EU-lande, jf. ovenfor. EF-patentet skal gøre det billigere at opnå patentbeskyttelse i samtlige EU's medlemsstater. Et EF-patent vil samtidig forbedre muligheden for at forhindre, at der bringes patentkrænkende varer ind i EU, da det vil være den samme registrerede ret, toldmyndighederne ved EU's grænser vil kunne gribe ind over for.

For så vidt angår de materielle bestemmelser om udstedelse af patent ændres der ikke på dem, idet reglerne i den europæiske patentkonvention ifølge forslaget skal gælde, ligesom det skal være EPO, der behandler og udsteder EF-

patenter. De nationale patentmyndigheder skal også spille en rolle i denne proces og vil blive kompenseret for deres arbejde i den forbindelse.

For ansøgninger, der indgives på andre sprog end EPOs arbejdssprog (engelsk, tysk og fransk), vil der ske oversættelse til et af disse sprog til brug for sagsbehandlingen. Med henblik på at sprede patentinformation og teknologisk viden vil et maskinoversættelsesprogram sikre, at ansøgningerne er frit tilgængelige på alle officielle EU-sprog. Omkostninger til såvel oversættelser som maskinoversættelsesprogrammet vil blive oppebåret af patentsystemet via gebyrfinansiering.

I forslaget er størrelsen af ansøgnings- og fornyelsesgebyrer ikke nærmere konkretiseret, men det fremgår, at de samlede omkostninger ikke skal overstige, hvad der modsvarer et gennemsnitligt europæisk patent. Det fremgår videre af forslaget, at EPO beholder 50 % af fornyelsesgebyrerne, mens de resterende 50 % fordeles blandt de nationale patentmyndigheder på baggrund af en særlig fordelingsnøgle.

Fælles europæisk patentdomstol

Etableringen af en fælles europæisk patentdomstol, som er enekompetent til at afgøre sager om krænkelse og gyldighed af EF-patenter, vil nedbringe omkostningerne ved førelse af retssager om patenter i Europa og sikre en mere ensartet praksis på området.

De væsentligste bestemmelser i det foreliggende arbejdsdokument fra det slovenske formandskab vedrører domstolens struktur, sammensætning, sprogordning og kompetence samt til en vis grad de overordnede procedureregler for domstolen. Det er imidlertid også et meget væsentligt aspekt, at det fremgår af dokumentet, at domstolen foruden EF-patenter også skal afgøre tvister vedrørende europæiske patenter.

Ifølge arbejdsdokumentet skal domstolen bestå af en førsteinstans-domstol med lokale og regionale samt et centralt kammer. De lokale kamre kan etableres i de enkelte medlemslande, mens de regionale kamre giver flere lande mulighed for at gå sammen om et fælles kammer. Som andeninstans-domstol skal der centralt etableres en appeldomstol. Dommersammensætningen ved alle kamre skal være multinational, idet systemet skal sikre ensartet domspraksis, hvilket øger virksomhedernes (og deres rådgiveres) muligheder for at vurdere retstilstanden mere præcist og dermed skabe grobund for et omkostningseffektivt system. Herudover skal der anvendes dommere med juridiske kompetencer og dommere med tekniske kompetencer. Endvidere skal den kunne rådføre sig med tekniske eksperter.

Arbejdsdokumentet lægger op til, at der sker en opdeling, i hvilke sagstyper der kan anlægges ved hhv. de lokale/regionale kamre og det centrale kammer. Således skal alle sager vedrørende ugyldighed af patenter kun kunne anlægges ved det centrale kammer, mens sager vedrørende krænkelse kan anlægges ved de lokale kamre.

I relation til processproget foreslås det i arbejdsdokumentet, at de lokale kamre i medlemsstaterne som hovedregel skal benytte den konkrete nationalstats sprog. Parterne kan dog også aftale at benytte patentets sprog - dvs. enten engelsk, tysk eller fransk. Domstolen kan også beslutte at anvende et af disse sprog efter høring af parterne. Sproget i domstolens andeninstans, og ved en eventuel appelinstansbehandling, skal følge sproget i førsteinstansen, men parterne kan ved enighed vælge det sprog, som patentet er udstedt på, hvilket kan være engelsk, tysk eller fransk. I særlige tilfælde kan domstolen vælge at benytte et andet af de officielle unionsprog, men kun hvis sagens parter er enige heri.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet afgav udtalelse vedr. forordningsforslaget til EF-patentet den 10. april 2002, P5_TA(2002)0163, på baggrund af rapport fra Retsudvalget (JURI) af 25. februar 2002. Heri udtrykker Parlamentet bl.a., at man ønsker, at de nationale patentmyndigheder kommer til at spille en mere aktiv rolle i udstedelsen af EF-patenter fx ved at udføre nyhedsundersøgelser. Endvidere finder EP, at en vis andel af fornyelsesgebyrerne skal tilfalde de nationale myndigheder til dækning af deres forpligtelser i relation til EF-patentet.

Det opdaterede forslag fra formandskabet imødekommer delvist de holdninger Europa-Parlamentet har udtrykt, idet der lægges op til, at fornyelsesgebyrerne også fordeles til de nationale myndigheder. Derimod imødekommes Parlamentet ikke fuldt ud for så vidt angår ønsket om, at de nationale myndigheder kan tage mere aktivt del i selve behandlingen af patentansøgningerne.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i KOM(2000) 412, at de opstillede mål (fremme af innovation og vækst) ikke kan opfyldes af medlemsstaterne hverken hver for sig eller samlet, og at de derfor som følge af deres grænseoverskridende virkninger må gennemføres på EF-plan.

Regeringen tilslutter sig Kommissionens vurdering og anfører samtidig, at EF-patentet som et alternativ til nationale og europæiske patenter kun vil kunne muliggøres, hvis det gennemføres i regi af fællesskabet.

For så vidt angår domstolssystemet foreligger der endnu ikke et Kommissionsforslag.

Regeringen har imidlertid i relation til patentmeddelelsen anført, at formålet med en fælles patentdomstol er at fjerne de ulemper, som er til stede i det nuværende europæiske patentdomstolssystem. Det vurderes ikke, at disse ulemper kan fjernes gennem nationale eller lokale tiltag.

4. Gældende dansk ret

Den gældende lovgivning om patenter findes i *lovbekendtgørelse nr. 91 af 28. januar 2009*. Herudover findes *bekendtgørelse nr. 93 af 29. januar 2009* om patenter og supplerende beskyttelsescertifikater. Danmark har tillige ratificeret Den Europæiske Patentkonvention. Retssager om patenter behandles efter de almindelige regler i retsplejeloven om behandlingen af civile retssager. Efter retsplejelovens § 225, stk. 2, nr. 2, kan sager, hvor anvendelsen af patentloven har væsentlig betydning, anlægges ved Sø- og Handelsretten, medmindre parterne har aftalt andet.

5. Høring

Kommissionens patentmeddelelse har været sendt i høring til en bred kreds af virksomheder og organisationer.

Yderligere høring af virksomheder og organisationer vil finde sted, når der foreligger et mere gennemarbejdet forslag til et EF-patent, og når Kommissionen fremsætter forslag vedrørende domstolssystemet.

6. Andre landes holdninger

Forhandlingerne om EF-patentet har været fastlåst siden 2004. Kommissionens patentmeddelelse har givet anledning til sonderinger i Rådets arbejdsgruppe for immaterialret (patenter). Disse sonderinger har ført til, at en genoptagelse af forhandlingerne vedrørende EF-patentet nærmer sig.

Foruden ovennævnte sprogproblem udestår en række øvrige problemstillinger, som endnu mangler at finde en tilfredsstillende løsning. Blandt de væsentligste problemstillinger er spørgsmålet om rollefordeling mellem EPO og de nationale patentmyndigheder i relation til sagsbehandling og udstedelse af EF-patenter. I den sammenhæng udestår en afklaring af fordelingen af gebyrerne blandt de nationale patentmyndigheder, og hvilke kriterier som skal gælde for dette. Et andet uafklaret spørgsmål drejer sig om gebyrer og størrelsen af disse. Endvidere er der et problem mht. om maskinoversættelsesprogrammet vil være tilstrækkeligt til at imødekomme brugernes behov og skabe fornøden juridisk sikkerhed.

For så vidt angår domstolssystemet har sonderingerne i rådsarbejdsgruppen resulteret i fremskridt, om end der fortsat hersker uenighed på en række områder, hvilket også må anses som hovedårsagen til, at Kommissionen endnu afventer at komme med sit udspil.

Både for så vidt angår EF-patentet og domstolssystemet er det endnu for tidligt i processen til at kunne anføre mere konkret, hvorledes de øvrige landes forholder sig til de væsentligste udeståender.

Spørgsmålet om forelæggelse af den skitserede model for etableringen af en fælles europæisk patentdomstol for EF-Domstolen mhp. udtalelse om forenelighed med EF-Traktaten har været genstand for en indledende drøftelse i arbejdsgruppen. Et stort flertal af medlemslandene var positive over for en forelæggelse og anmodede om, at denne sker hurtigst muligt. Et mindretal af delegationer var skeptiske; hovedsageligt ud fra den vurdering, at det var præmaturligt at forelægge på nuværende tidspunkt.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen tager aktivt og konstruktivt del i drøftelserne med henblik på at finde effektive løsninger vedrørende et EF-patent og et patentdomstolssystem.

Det betyder først og fremmest, at regeringen arbejder for et EF-patent, der kan indfri virksomhedernes forventninger om et forbedret alternativ til de eksisterende muligheder, og som kan opretholde et økonomisk bæredygtigt patentsystem af høj kvalitet hos såvel EPO som de nationale patentmyndigheder. Med henblik på at opnå dette er det nødvendigt med et forstærket samarbejde med mere arbejdsdeling mellem patentmyndighederne. Ligeledes må der ses nærmere på, hvordan man kan skabe en bedre anvendelse af ressourcerne i hhv. EPO og de nationale patentmyndigheder.

For så vidt angår domstolssystemet er regeringen tilhænger af det grundlæggende formål, nemlig at virksomhederne undgår at skulle håndhæve deres rettigheder om ens patenter ved domstole i flere lande. Den grundlæggende bagvedliggende filosofi er, at en afgørelse truffet af en fælles europæisk patentdomstol får virkning i hele EU.

Fra regeringens side lægges der vægt på en stærk lokal tilstedeværelse af førsteinstans-domstolen, ligesom regeringen arbejder for, at alle kamre under førsteinstans-domstolen får kompetence til at afgøre både ugyldighedsspørgsmål og krænkelsesspørgsmål. For så vidt angår dommersammensætningen ved domstolen støtter regeringen, at denne skal være multinational ligesom det er dansk holdning, at der skal være repræsentation af såvel juridisk som teknisk ekspertise. Endelig er regeringen positiv over for den foreslåede sprogordning.

Den danske regering er blandt de delegationer, som finder, at det vil være nyttigt at forelægge den påtænkte domstolsmodel for EF-Domstolen i henhold til EF-Traktatens artikel 300, stk. 6, inden der tages skridt til reelle forhandlinger. På den baggrund har regeringen tilkendegivet positiv støtte til formandskabets ønske om at forelægge den skitserede model for etableringen af en fælles europæisk patentdomstol for EF-Domstolen mhp. snarest muligt at få en udtalelse om modellens forenelighed med EF-Traktaten.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En implementering i dansk ret af en eventuel løsning på EF-patentet og patentdomstolsløsningen vil kræve ændring af patentloven og eventuelt retsplejeloven.

Derudover vil en fremtidig dansk tilslutning til oprettelsen af en fælles europæisk patentdomstol, der tillægges kompetence til at afgøre tvister mellem private, indebære afgivelse af beføjelser til den fælles domstol og derfor kræve anvendelse af proceduren i grundlovens § 20.

Oprettelsen af et nyt europæisk patentsystem vurderes at ville medføre statsfinansielle konsekvenser i form af nationale merudgifter eller i form af konsekvenser for EU-budgettet. Det præcise omfang heraf kan ikke kvantificeres på nuværende tidspunkt.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Konsekvenserne af en vedtagelse af et EF-patent og en domstolsløsning vil gøre det nemmere og billigere for danske virksomheder at håndhæve deres patenter i Europa. Det vil derfor blive mere attraktivt for især små og mellemstore danske virksomheder at patentere innovative produkter på de europæiske eksportmarkeder. En øget dansk patentaktivitet i Europa vil have positiv indflydelse på danske virksomheders indtjening og på danske eksportindtægter.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Konsekvenserne af en vedtagelse af et EF-patent og en domstolsløsning vil betyde, at patentrettigheder, baseret på europæiske patenter og fremtidige EF-patenter, kan håndhæves i hele Europa ved at føre retssag for én fælles europæisk patentdomstol. Under det nuværende system vil det ofte være nødvendigt at anlægge retssag ved de nationale domstole i alle de implicerede lande. En vedtagelse af et EF-patent og en domstolsløsning vil derfor gøre det nemmere og billigere for danske virksomheder at håndhæve deres patentrettigheder i Europa. Erhvervslivets administrative byrder vil dermed blive mindsket.

11. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Kommissionens patentmeddelelse har været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 16. november 2007, den 23. maj 2008 og den

28. november 2008. Seneste samlenotat vedrørende patentmeddelelsen blev sendt til Folketingets Europaudvalg den 20. november 2008 forud for forelæggelsen af rådsmødet (konkurrenceevne) den 28. november 2008.

Grundnotat vedrørende patentmeddelelsen af 21. maj 2007 er sendt til udvalget den 31. maj 2007.

5. Forslag til Kommissionsforordning om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om handel med ikke-EU-lande angående indsamling af statistik for import og eksport, dataudveksling mellem told- og statistikmyndighederne og om rapportering af kvalitetsoplysninger – udkast til forslag af 17. marts 2009.

Resumé

Formålet med forslaget er at sikre en fælles ramme for udarbejdelsen af sammenlignelige statistikker over medlemsstaternes samhandel med ikke-EU-lande. Forslaget sikrer samtidigt, at der fortsat kan udveksles oplysninger, som er nødvendige for udarbejdelsen af en retvisende nationalregnskabs-, betalingsbalance- og udenrigshandelsstatistik. Disse statistikker er afgørende for beskrivelsen af den danske økonomi.

Forslaget præciserer især, hvordan oplysninger skal udveksles mellem medlemsstaterne i de tilfælde, hvor nødvendige oplysninger modtages af andre medlemsstater. Disse ændringer er begrundet i en moderniseret EU-toldkodeks, som senest forventes implementeret i juni 2013.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen kom 17. marts 2009 med udkast til ovennævnte kommissionsforordning i ”Udvalget for statistikker over fællesskabets og dets medlemsstaters udveksling af goder med tredjelande”. Det endelige forordningsudkast foreligger endnu ikke.

Formålet med forslaget er at sikre en fælles ramme for udarbejdelsen af sammenlignelige statistikker over medlemsstaternes samhandel med ikke-EU-lande. Forslaget sikrer samtidigt, at der fortsat kan udveksles oplysninger, som er nødvendige for udarbejdelsen af en retvisende nationalregnskabs-, betalingsbalance- og udenrigshandelsstatistik. Disse statistikker er afgørende for beskrivelsen af den danske økonomi. Forslaget fastsætter hvilke oplysninger, der skal indsamles.

Forslaget præciserer især, hvordan oplysninger skal udveksles mellem medlemsstaterne i de tilfælde, hvor nødvendige oplysninger modtages af andre medlemsstater. Disse ændringer er begrundet i en moderniseret EU-toldkodeks, som senest forventes implementeret i juni 2013. Toldangivelsen udgør grundlaget for statistikken, og ændringer på toldområdet har således betydning for statistikforordningerne.

Ændringer i toldkodeksen medfører, at toldangivelsen for varer, som skal indgå i den nationale statistikopgørelse, fremover kan indgives i andre medlemsstater. Forslaget fastsætter, at sådanne oplysninger skal udveksles told-

myndighederne imellem, hvorefter de videresendes til de nationale statistikmyndigheder.

I forbindelse med den moderniserede toldkodeks opretter toldmyndighederne et system til udveksling af oplysninger fra toldangivelsen. Udvekslingen skal sikre, at oplysninger, som er nødvendige for bl.a. toldkontrol, er til stede på det toldsted, hvor kontrollen udføres. Det er hensigten, at dataudvekslingen finder sted inden for rammerne af denne eksisterende it-infrastruktur.

Forslagets retsgrundlag er Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fællesskabsstatistikker over varehandelen med tredjelande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1172/95, som blev tiltrådt af Europa-Parlamentet 2. april 2009. Forslaget er endnu ikke offentliggjort.

Kommissionsforordningen skal vedtages efter forskriftsproceduren.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet vil blive hørt, når udtalelsen fra ”Udvalget for statistikker over fællesskabets og dets medlemsstaters udveksling af goder med tredjelande” foreligger.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen begrundet forslaget med, at fællesskabsstatistikker over udenrigshandelen bedst gennemføres på fællesskabsplan, idet kun Kommissionen kan koordinere den nødvendige harmonisering af de statistiske oplysninger. Selve dataindsamlingen og udarbejdelse af statistikken kan foretages af medlemsstaterne.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da etablering af betingelserne for en sammenlignelig statistik, herunder kvalitetskrav og etablering af handelsstatistikker efter virksomhedskendetegn, mest hensigtsmæssigt sker på fællesskabsplan.

4. Gældende dansk ret

Europa-Parlamentet har 2. april 2009 tiltrådt Rådets fælles holdning af 16. februar 2009.

Den endnu ikke offentliggjorte basisforordning er:

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. xxx/2009 om fællesskabsstatistikker over varehandelen med tredjelande og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1172/95.

5. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne. Høringen har ikke givet anledning til kommentarer.

6. Andre landes holdninger

Der er bred enighed blandt de øvrige medlemsstater om den foreslåede model for dataudveksling, og det forventes derfor, at der vil være generel tilslutning til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Det er regeringens holdning, at forslaget imødekommer de dataudvekslingsbehov, som den ændrede toldlovgivning medfører. Samtidig sikrer forslaget, at der fortsat kan udveksles nødvendige oplysninger til at kunne udarbejde retvisende statistikker såsom nationalregnskabs-, betalingsbalance- og udenrigshandelsstatistik, som er af afgørende betydning for beskrivelsen af den danske økonomi.

Regeringen støtter på den baggrund forslaget.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen lovmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes at påføre Danmark omkostninger ved tilslutning til et fælles dataudvekslingssystem mellem medlemsstaternes toldmyndigheder. Omkostningerne kan ikke på nuværende tidspunkt anslås, idet det konkrete indhold af det forudsatte dataudvekslingssystem endnu ikke er skitseret. Med den betydelige usikkerhed er det dog et forsigtigt skøn, at omkostningerne vil være omkring 5-10 mio. kr.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget medfører ikke øgede administrative konsekvenser for erhvervslivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.